

doel 1 ▶ Je oefent hoofdrekenend optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen met eenvoudige benoemde en onbenoemde kommagetallen.

hulp

<p style="text-align: center;">optellen met kommagetallen</p> <p>rijgen</p> $4,30 \text{ m} + 2,80 \text{ m} =$	<p style="text-align: center;">aftrekken met kommagetallen</p> <p>rijgen</p> $4,30 \text{ m} - 2,80 \text{ m} =$
<p>splitsen</p> $5,40 \text{ m} + 2,45 \text{ m} =$ $5,00 \text{ m} + 2,00 \text{ m} = 7,00 \text{ m}$ $0,40 \text{ m} + 0,45 \text{ m} = 0,85 \text{ m}$ } 7,85 m	<p>splitsen</p> $5,60 \text{ m} - 2,45 \text{ m} =$ $5,00 \text{ m} - 2,00 \text{ m} = 3,00 \text{ m}$ $0,60 \text{ m} - 0,45 \text{ m} = 0,15 \text{ m}$ } 3,15 m

hulp

<p>rekenen met splitsen</p> <p style="text-align: center;">€ 6 + € 1,40</p> $2 \times € 3,70 = € 7,40$ <p style="text-align: center;">3 0,70</p>	<p>rekenen met splitsen</p> <p style="text-align: center;">€ 8 + € 0,05</p> $€ 40,25 : 5 = € 8,05$ <p style="text-align: center;">40 0,25</p>
<p>S denken aan een breuk</p> <p style="text-align: center;">$0,25 = \frac{1}{4}$</p> $20 \times 0,25 \text{ m} = 5,00 \text{ m}$	<p>S rekenen met splitsen</p> <p style="text-align: center;">5 + 0,40</p> $16,20 : 3 = 5,40$ <p style="text-align: center;">15 1,20</p>

1 Reken uit met rijgen of splitsen.
Vul in.

plank A	plank B	samen	verschil
4,80 m	3,60 m	8,40 m	1,20 m
5,60 m	2,90 m	8,50 m	2,70 m
3,70 m	2,40 m	6,10 m	1,30 m

plank A	plank B	samen	verschil
5,750 m	3,600 m	9,350 m	2,150 m
4,85 m	2,75 m	7,60 m	2,10 m
3,150 m	0,800 m	3,950 m	2,350 m

ga verder ➔

2

Reken uit met splitsen.

€ 15,45 : 5 = € 3,09

20,8 kg : 4 = 5,2 kg

15,36 m : 3 = 5,12 m

€ 27,18 : 3 = € 9,06

72,8 kg : 8 = 9,1 kg

24,40 m : 4 = 6,10 m

€ 48,64 : 8 = € 6,08

60,5 kg : 5 = 12,1 kg

42,54 m : 6 = 7,09 m

€ 49,77 : 7 = € 7,11

24,9 kg : 3 = 8,3 kg

36,18 m : 9 = 4,02 m

3

Reken uit met hoofdrekenen.

5,15 + 4,80 = 9,95

9,25 - 2,50 = 6,75

4,8 + 2,6 = 7,4

8,2 - 4,8 = 3,4

4,222 + 0,655 = 4,877

5,895 - 3,3 = 2,595

15,48 + 8,39 = 23,87

7,75 - 2,95 = 4,8

23,3 + 9,5 = 32,8

22,000 - 7,840 = 14,160

6 × 5,3 = 31,8

35,50 : 5 = 7,10

9 × 7,2 = 64,8

66,6 : 9 = 7,4

3 × 8,9 = 26,7

32,96 : 8 = 4,12

4 × 4,70 = 18,8

36,45 : 3 = 12,15

2 × 6,25 = 12,5

34,4 : 4 = 8,6

4

Reken uit met rijgen of splitsen.

Reken handig.

€ 4,75 + € 2,85 + € 1,25 = € 8,85

€ 12,45 - € 2,85 - € 3,45 = € 6,15

€ 14,65 + € 2,35 + € 3,50 = € 20,50

€ 28,65 - € 3,50 - € 5,65 = € 19,50

€ 23,75 + € 3,75 + € 5,25 = € 32,75

€ 15,75 - € 4,30 - € 3,75 = € 7,70

€ 6,30 + € 7,95 + € 26,70 = € 40,95

€ 34,60 - € 2,65 - € 6,35 = € 25,60

5

Wat staat er onder de vlek?

6 × 1,25 = 7,5

5 × 1,4 = 7

3 × 18,4 = 55,2

200 × 2,5 = 500

9 × 8,3 = 74,7

30 × 5,5 = 165

300 × 0,35 = 105

5 × 12,2 = 61

600 × 0,75 = 450

3 × 18,3 = 54,9

doel 2

► Je oefent in welke volgorde je moet optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen.

hulp

Rekenregels voor de volgorde van de bewerkingen

- 1 Reken eerst uit wat tussen haakjes staat.
- 2 Dan vermenigvuldigen en delen in de volgorde waarin je ze tegenkomt.
Dus gewoon van links naar rechts.
- 3 Tot slot optellen en aftrekken in de volgorde waarin je ze tegenkomt.
Dus gewoon van links naar rechts.

1

Reken uit. Let op de juiste volgorde.

$30 \times 5 : 6 = \underline{25}$

$(4 + 32) : 4 = \underline{9}$

$25 - 5 \times 2 = \underline{15}$

$30 : 5 \times 6 = \underline{36}$

$4 + 32 : 4 = \underline{12}$

$(25 - 5) \times 2 = \underline{40}$

$30 : (5 \times 6) = \underline{1}$

$4 + (32 : 4) = \underline{12}$

$25 - (5 \times 2) = \underline{15}$

$5 \times 10 + 3 = \underline{53}$

$50 - 30 : 5 - 2 = \underline{42}$

$4 \times 30 + 20 : 5 = \underline{124}$

$5 \times (10 + 3) = \underline{65}$

$(50 - 30) : 5 - 2 = \underline{2}$

$4 \times (30 + 20) : 5 = \underline{40}$

$5 + 10 \times 3 = \underline{35}$

$50 - 30 : (5 - 2) = \underline{40}$

$4 \times (30 + 20 : 5) = \underline{136}$

2

Reken uit.

Reken eerst zonder haakjes. Zet daarna haakjes, steeds op een andere plaats. Reken uit.

$8 \times 3 + 4 : 2 = \underline{26}$

$16 + 20 : 2 + 2 = \underline{28}$

$8 \times (3 + 4) : 2 = \underline{28}$

$(16 + 20) : 2 + 2 = \underline{20}$

$8 \times (3 + 4 : 2) = \underline{40}$

$16 + 20 : (2 + 2) = \underline{21}$

$(8 \times 3 + 4) : 2 = \underline{14}$

$(16 + 20) : (2 + 2) = \underline{9}$

3

Reken uit. Let op de juiste volgorde.

$40 : (4 \times 2) = \underline{5}$

$5 + (70 : 5) = \underline{19}$

$60 - (6 \times 5) = \underline{30}$

$40 \times 4 : 2 = \underline{80}$

$(5 + 70) : 5 = \underline{15}$

$60 - 6 \times 5 = \underline{30}$

$40 : 4 \times 2 = \underline{20}$

$5 + 70 : 5 = \underline{19}$

$(60 - 4) \times 5 = \underline{280}$

$3 \times (40 + 18 : 3) = \underline{138}$

$63 - 36 : (9 - 3) = \underline{57}$

$3 \times (40 + 18) : 3 = \underline{58}$

$(63 - 36) : 9 - 3 = \underline{0}$

$3 \times 40 + 18 : 3 = \underline{126}$

$63 - 36 : 9 - 3 = \underline{56}$

4

Reken uit. Let op de juiste volgorde.

$$63 : 9 \times 4 = \underline{28}$$

$$(12 + 20) : 4 - 2 = \underline{6}$$

$$25 + 2 \times 8 = \underline{41}$$

$$17 + 64 : 8 + 9 = \underline{34}$$

$$7 \times 8 - 8 = \underline{48}$$

$$80 - 6 \times 8 - 8 = \underline{24}$$

$$63 - 9 + 2 = \underline{56}$$

$$16 \times 5 - 10 \times 4 = \underline{40}$$

$$15 \times (8 - 3) = \underline{75}$$

$$16 \times (9 - 5) : 2 = \underline{32}$$

$$50 - 12 - 3 \times 6 = \underline{20}$$

$$36 : 3 \times 4 + 12 = \underline{60}$$

$$9 \times (10 - 4) : 3 = \underline{18}$$

$$7 + 7 \times 8 - 5 = \underline{58}$$

$$(37 + 3) : (16 - 6) = \underline{4}$$

5

Maak 100. Kies uit: +, -, ×, : en ().

$$(5 \times 5 - 5) \times 5 = 100$$

$$7 \times 7 + 7 \times 7 + (7 : 7) + (7 : 7) = 100$$

$$(4 + 4) \times 4 + (4 + 4) \times 4 + (4 + 4) \times 4 + 4 = 100$$

$$9 \times 9 + 9 + 9 + (9 : 9) = 100$$

klaar!

doel 3

► Je oefent sommen als $5819 : 23$ uitrekenen met een staartdeling.

hulp

$$\begin{array}{r}
 24 \ / \ 6072 \ \backslash \ 253 \\
 \underline{48} \quad \cdot \cdot \cdot \\
 127 \\
 \underline{120} \quad \cdot \cdot \cdot \\
 72 \\
 \underline{72} \\
 0
 \end{array}$$

1

Welke som hoort erbij?

Reken uit met een staartdeling.

In de winkel van het museum staan dozen met knuffels. Het zijn in totaal 3330 knuffels. Hoeveel volle dozen zijn dat?

som: $3330 : 18 =$

antwoord: 185 dozen

Laat zien hoe je rekent.

$$\begin{array}{r}
 18 \ / \ 3330 \ \backslash \ 185 \\
 \underline{18} \quad \cdot \cdot \cdot \\
 153 \\
 \underline{144} \quad \cdot \cdot \cdot \\
 90 \\
 \underline{90} \\
 0
 \end{array}$$

2

Welke som hoort erbij?

Schrijf de som op. Maak eerst een schatting. Reken dan uit met je rekenmachine.

naam	leeftijd	lengte	gewicht
Steve	15 jr	1,80 m	68 kg
Merdi	13 jr	1,75 m	65 kg
Luuk	15 jr	1,85 m	63 kg
Mats	14 jr	1,72 m	67 kg
Thijn	16 jr	1,78 m	71 kg

Wat is de gemiddelde leeftijd?

som: $(15 + 13 + 15 + 14 + 16) : 5 =$

Ik schat: 15

antwoord: $14,6$ jr

Wat is de gemiddelde lengte?

som: $(1,80 + 1,75 + 1,85 + 1,72 + 1,78) : 5 =$

Ik schat: $1,78$ m

antwoord: $1,78$ m

Wat is het gemiddelde gewicht?

som: $(68 + 65 + 63 + 67 + 71) : 5 =$

Ik schat: 66 kg

antwoord: $66,8$ kg

3 ▶▶ **Reken uit met een staartdeling.**

Maak eerst een schatting.

$$28.461 : 53$$

Ik schat: 500

$$\begin{array}{r} 53 \overline{) 28.461} \quad \backslash \quad \underline{537} \\ \underline{265} \\ 196 \\ \underline{159} \\ 371 \\ \underline{371} \\ 0 \end{array}$$

$$17.016 : 53$$

Ik schat: 300

$$\begin{array}{r} 53 \overline{) 17.016} \quad \backslash \quad \underline{321 \text{ rest } 3} \\ \underline{159} \\ 111 \\ \underline{106} \\ 56 \\ \underline{53} \\ 3 \end{array}$$

4 ▶▶ **Welke som hoort erbij?**

Reken uit met een staartdeling.

In groep 8 meten alle kinderen hoe lang ze zijn.
Bij elkaar is dat 4864 cm.
Er zitten 32 kinderen in de klas.
Hoe lang zijn de kinderen in deze groep 8 gemiddeld?

$$\begin{array}{r} 32 \overline{) 4864} \quad \backslash \quad \underline{152} \\ \underline{32} \\ 166 \\ \underline{160} \\ 64 \\ \underline{64} \\ 0 \end{array}$$

som: 4864 : 32 =

antwoord: 152 cm

5 ▶▶ **Reken uit met een staartdeling in je schrift.**

+ Controleer met je rekenmachine.

$$9847 : 43 = \underline{229}$$

$$13.725 : 75 = \underline{183}$$

$$16.214 : 67 = \underline{242}$$

$$35.045 : 215 = \underline{163}$$

$$43.815 : 345 = \underline{127}$$

Laat zien hoe je rekent bij de eerste som.

$$\begin{array}{r} 43 \overline{) 9847} \quad \backslash \quad \underline{229} \\ \underline{86} \\ 124 \\ \underline{86} \\ 387 \\ \underline{387} \\ 0 \end{array}$$

6 ▶▶ **Wat staat er onder de vlek?**

+ Reken uit in je schrift.

$$\underline{4940} : 76 = 65$$

$$\underline{4318} : 127 = 34$$

$$6528 : \underline{68} = 96$$

$$7693 : \underline{49} = 157$$

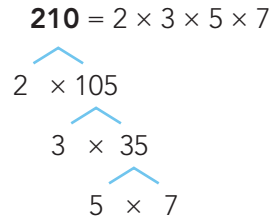

doel 4

► Je oefent ontbinden in priemgetallen.

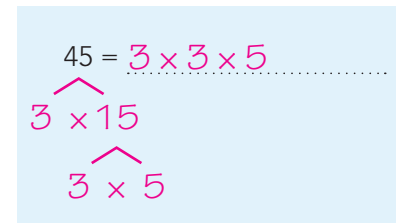
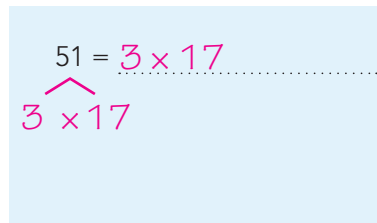
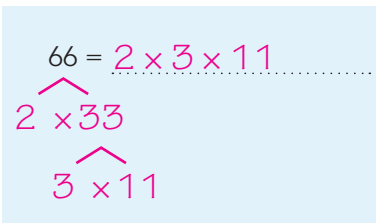
hulp

De kleinste priemgetallen zijn:
2, 3, 5, 7, 11, 13, 17 en 19.
Ontbind in priemgetallen.

1

Ontbind in priemgetallen.

2

Welke getallen zijn priemgetallen?

Omcirkel.

75 17 65 101

41 83 59

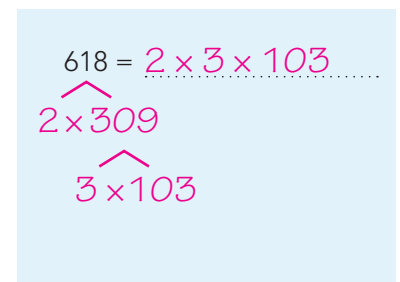
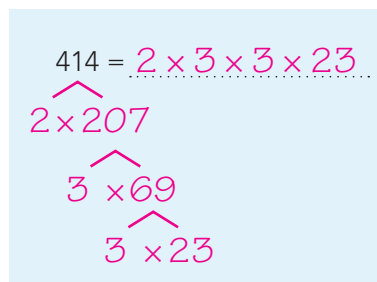
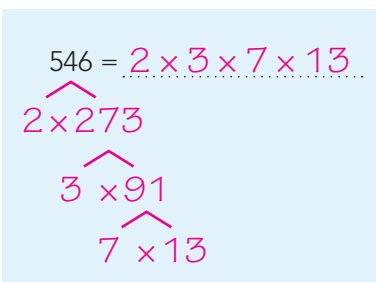
105 47 31 45

6

3

Ontbind in priemgetallen.

ga verder ➔

4 Welke getallen zijn priemgetallen?

Zoek de 6 priemgetallen tussen 150 en 180. Omcirkel.

151	152	153	154	155	156	157	158	159	160
161	162	163	164	165	166	167	168	169	170
171	172	173	174	175	176	177	178	179	180

5 Raadsels.

Reken uit op een uitrekenblaadje.

In de klas zitten 24 leerlingen.
De meester heeft 100 voetbalplaatjes.
Hij geeft alle jongens hetzelfde aantal
plaatjes en houdt 1 plaatje over.
Hoeveel meisjes zitten er in de klas?

99 plaatjes uitgedeeld

13 meisjes en 11 jongens of

15 meisjes en 9 jongens of

3 jongens en 21 meisjes

Voor alle kinderen zijn er precies
5 voetbalplaatjes, maar als er nog 6 kinderen
bij komen, zijn er voor iedereen nog maar
4 plaatjes.
Hoeveel voetbalplaatjes zijn er?

120 plaatjes

24 kinderen allemaal 5 plaatjes

30 kinderen allemaal 4 plaatjes

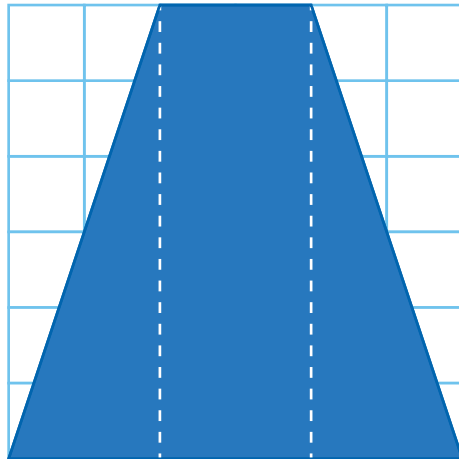
klaar!

doel 5

- ▶ Je oefent het berekenen van de oppervlakte van figuren op roosters die te verdelen zijn in rechthoeken en driehoeken.
- ▶ Je oefent het berekenen van de oppervlakte van figuren met de formule voor de oppervlakte van een rechthoek en een driehoek.

hulp

Dit is een trapezium.

Je kunt de oppervlakte berekenen door de figuur te verdelen in 1 rechthoek en 2 driehoeken.

De oppervlakte van de eerste driehoek is $2 \times 6 \text{ cm}^2 : 2 = 6 \text{ cm}^2$.

De oppervlakte van de rechthoek is $2 \times 6 \text{ cm}^2 = 12 \text{ cm}^2$.

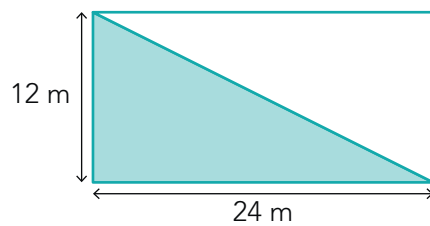
De oppervlakte van de tweede driehoek is $2 \times 6 \text{ cm}^2 : 2 = 6 \text{ cm}^2$.

De oppervlakte van het trapezium is $6 \text{ cm}^2 + 12 \text{ cm}^2 + 6 \text{ cm}^2 = 24 \text{ cm}^2$.

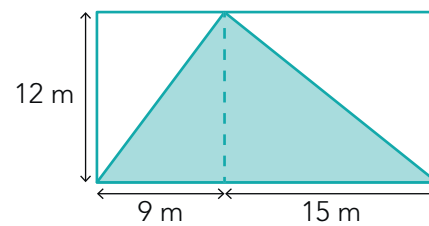
hulp

De oppervlakte van de driehoek kun je uitrekenen door eerst de oppervlakte van de rechthoek eromheen uit te rekenen en dan te delen door 2.

De formule is: **basis × hoogte : 2**.

De oppervlakte van de driehoek is 144 m².
 $24 \text{ m} \times 12 \text{ m} : 2 = 144 \text{ m}^2$

De oppervlakte van de linker driehoek is 54 m².
 $9 \text{ m} \times 12 \text{ m} : 2 = 54 \text{ m}^2$

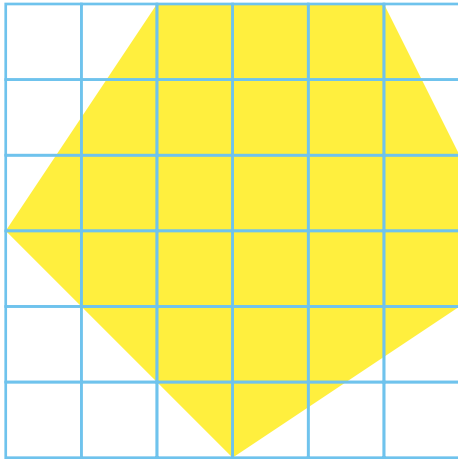
De oppervlakte van de rechter driehoek is 90 m².
 $15 \text{ m} \times 12 \text{ m} : 2 = 90 \text{ m}^2$

De oppervlakte van de hele driehoek is 144 m².
 $90 \text{ m}^2 + 54 \text{ m}^2 = 144 \text{ m}^2$
 $(24 \times 12 : 2 = 144)$

ga verder ➔

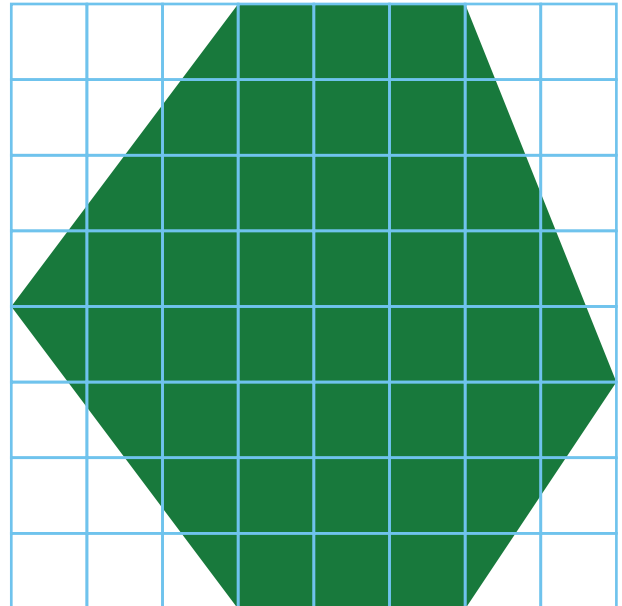

1 Bereken de oppervlakte van de gekleurde figuren.

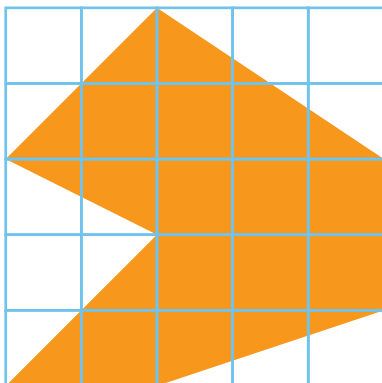
1 dm²

De oppervlakte is 24,5 dm².

1 dm²

De oppervlakte is 44 dm².

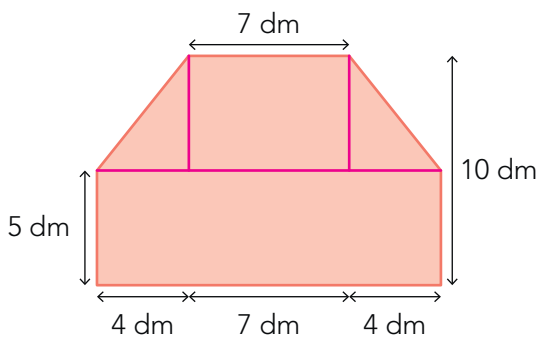

1 dm²

De oppervlakte is 15,5 dm².

2 Bereken de oppervlakte.

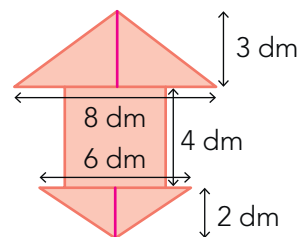
figuur A

De oppervlakte is 130 dm².

Dat is: 1,30 m².

figuur B

De oppervlakte is 34 dm².

Dat is 3400 cm².

3

Bereken de oppervlakte.

Kijk bij opgave 2.

Figuur A: maak de breedte 2 keer zo klein. De oppervlakte wordt 65 dm².

Figuur B: maak de hoogte 2 keer zo klein. De oppervlakte wordt 17 dm².

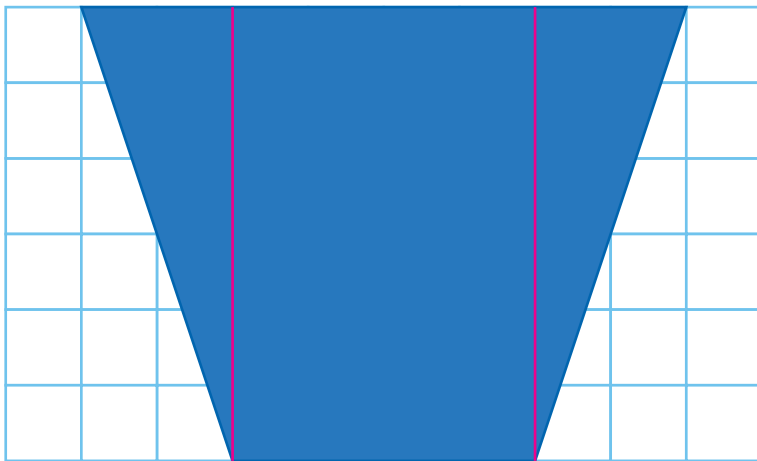
Figuur A: maak de breedte en hoogte 2 keer zo groot. De oppervlakte wordt 520 dm².

Figuur B: maak de breedte en hoogte 2 keer zo groot. De oppervlakte wordt 136 dm².

4

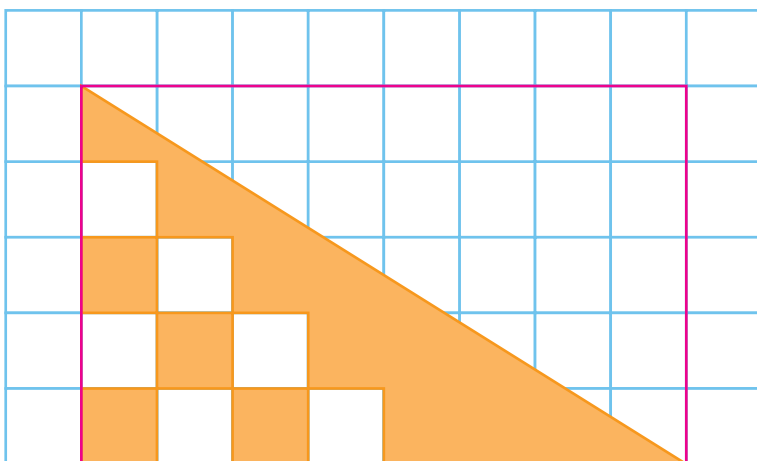

Bereken de oppervlakte van de gekleurde figuren. bijvoorbeeld:

1 cm²

De oppervlakte is 36 cm².

1 cm²

De oppervlakte is 14 cm².

ga verder

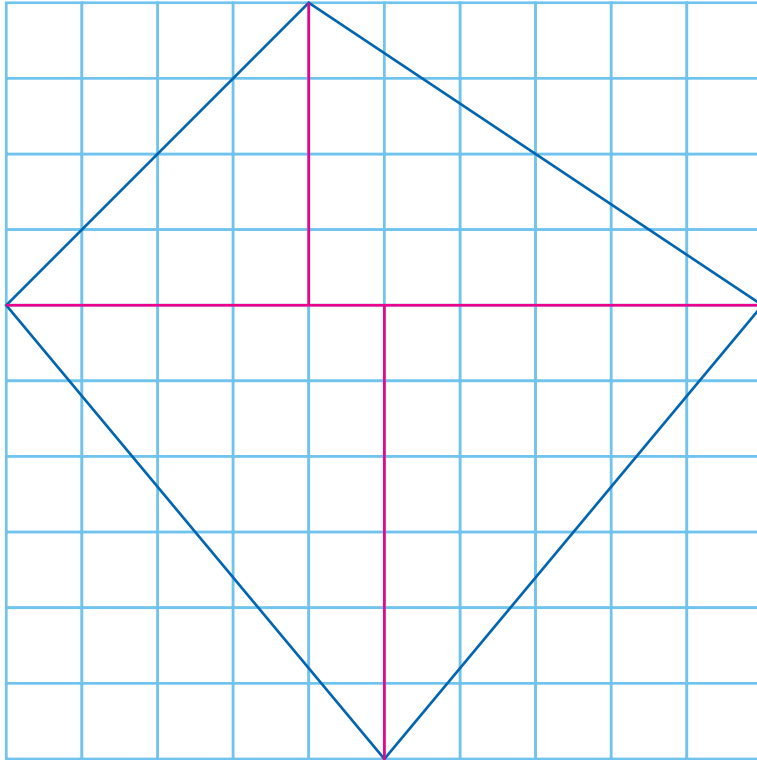
5

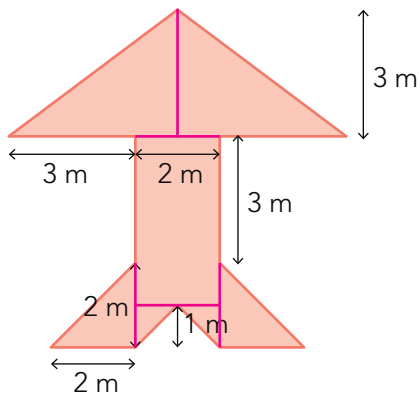
Bereken de oppervlakte. bijvoorbeeld:

Bedenk een handige verdeling.

De oppervlakte van deze figuur is ... **50** cm².

De oppervlakte van deze figuur is ... **25** m².

Klaar!